

# Radnički glas mora da se čuje

## Izbori

str 1—2

## Neradna nedelja u trgovini i radna prava

str 3

## Stalno zaposlenje za medicinsko osoblje u gerontološkim centrima

str 5

## Aktivnosti u junu Podrška zeleno-levoj koaliciji u Hrvatskoj

str 6—9

## Radar levo

str 10

## Za krov nad glavom

str 10



Na ovim izborima radnička prava su bila poslednja tema. U raznoraznim pokušajima reklamnih spotova koji idu od čišćenja metlom, pa do licemernih obećanja nekakve svetle budućnosti u Evropskoj uniji, do pretnji SNS-a da će svet propasti ukoliko ne glasate za njih, radni narod nije čuo nijednom ono što svi trebaju da čuju.

Niko se nije osvrtao na katastrofalne radne uslove, na veliki broj nezaposlenih, na masovna otpuštanja tokom

epidemije, na sve teži položaj penzionera, na preteću privrednu krizu koja je bi tek mogla da odnese svoje žrtve. To su teme koje Socijaldemokratska unija vidi kao najznačajnije i to su problemi koje smo spremni da rešavamo u budućnosti u saradnji sa svim ljudima voljnim da nam se priključe u toj borbi.

Socijaldemokratska unija će se zalagati za garantovane zarade koje ne smeju biti „minimalne“ već dovolj-

ne za dostojanstven život, kao i za drastično povećavanje satnica za rad vikendom i državnim praznicima. Nastavićemo da podržavamo radničke zahteve za bolje radne uslove, plaćene prekovremene sate i da se zalažemo za generalno smanjivanje radnog vremena.

Smatramo i da ugovori o radu na neodređeno moraju postati pravilo, a ne izuzetak, dok se rad preko agencija mora zabraniti u osnovnoj delatnosti kompanija. Zalagaćemo se i za najoštrije kažnjavanje poslodavaca koji ne poštuju ili ne potpisuju ugovore sa radnicima, ili koji otpuštaju trudnice i porodilje. Želimo da se borimo i za spuštanje granice za odlazak u penziju kao i za to da najniže penzije ne smeju biti niže od najnižih plata.

## Za dostojanstvene, a ne minimalne zarade!

Socijaldemokratska unija će sa punom pažnjom pristupiti pitanju radničkog i sindikalnog organizovanja. Zalagaćemo se za pravo na sindikalno organizovanje i štrajk, za mogućnost osnivanja sindikata u firmama bez znanja poslodavca, kao i za veće mogućnosti radničke kontrole nad poslovanjem preduzeća. Već dugo radnici i radnice na izborima nemaju stranku koja ih nedvosmisleno predstavlja i vreme je da to promenimo.

Pozivamo prvenstveno sve sindikate i članove/članice sindikata koji veruju da radnički glas treba i može da se čuje, da zajedno krenemo u organizovanje radničkih i drugih borbi. Takođe, pozivamo i sve ostale da nakon ovih farsičnih izbora zajedno krenemo u izgradnju političke snage koja će da uvodi radikalne promene i da iz korena menja sistem koji nas tlači iz dana u dan.

### LIČNI STAV

# Istorijska levica dolazi

Nedavno završeni izbori u Srbiji doneli su mnogo gorkih pilula koje moramo prihvatiti i koje su nam istovremeno opomena. Jasno je da je u ovom trenutku partija leve neophodna na političkoj sceni i da je njeno učešće u parlamentarnom životu od najveće važnosti ne samo za nas koji smo njen deo, već i za društvo u celini.

Najveća gorka pilula koju posle ovih izbora ispijamo jeste ulazak u parlamente, lokalne i pokrajinske, povampirenih kraljevića, takozvanog POKS-a, koji je za mene od svoje pojave predstavljao sprdnju sa politikom današnjice. Naravno, osim krovne ideje o povratku kraljevine koja je apsurdna, oni su imali niz zapaženih stavova, kao što je podrška zaposlenima u gerontološkim centrima i zahtev da se adekvatno nagrade kao njihove kolege iz zdravstvenih ustanova. Nisam siguran koji su politički stavovi uticali na izborni uspeh, ali mi političko iskustvo kaže da je ključna tačka uspeha bila vrlo dobra infrastruktura organizacije, finansijski dobro podmazana od strane prestolonaslednika. Sve ostalo su detalji koje stari lisci iz SPO, a sada su u POKS-u, znaju da urede i primene u izbornoj utakmici.

Uz kraljeviće ne treba zaboraviti sate-litsku partiju Zavetnici koja se takođe dočepala parlamenta na lokalnu a isto važi i za Srpsku desnicu.

Vlast SNS je potvrđena velikom većinom izašlih birača i mislim da treba verovati Vučiću kada kaže da je iznenađen tolikim procentom glasova. I opet mislim da su, pored uzurpacije medija i svega drugog što

Savez za Srbiju forsira kao ključno, besprekorna funkcionalnost političke organizacije plus finansijska potpora recept za uspeh na izborima.

Na izborima u novobeogradskoj areni su opet logistika i infrastruktura pokazale snagu: u lokalnu skupštinu ulaze Šapić, Vučić i Dačić. Naša opština je velika i mnogo pitanja i problema je nerešeno. Ovi izborni rezultati neće rešiti te probleme i zato mislim da levica nema više kredita da izostane. Ona mora biti perjanica promena. Verujem da će SDU i opštinska organizacija, na čijem sam čelu, uspeti svojim radom i posvećenošću da dokaže da se može bolje i da će se naše ideje pretočiti u zakone i vlast.

SDU na ovim izborima nije učestvovala, ali se nadam da će do sledećih izbora osnažiti i dobiti poverenje naroda. Ideje koje zastupamo su ključne političke ideje današnjice i uveren sam da će ljudi to prepoznati. Pravo na dom, pravo na vodu, zaustavljanje prekarnog rada koji kanališe hroničnu nesigurnost življenja i siromaštvo. Postavićemo na političku pozornicu: obračun sa korupcijom u državnim organima, podizanje prava radnika i radničke klase i mnoge druge ideje mi i tako podići lestvicu. Pokazaćemo da, posle dugo vremena, u Srbiji postoji zdravo nasleđe socijalističkih ideja.

- **Siniša Jelovac**, Predsednik Opštinskog odbora Socijaldemokratske unije Novi Beograd

# Neradna nedelja u trgovini i radna prava



Socijaldemokratska unija podržava zahteve sindikata i smatra da se u toku epidemije koronavirusa pokazalo da rad nedeljom u trgovinama nije neophodan. Zabrana rada nedeljom bi bila prvi korak ka daljem otvaranju pitanja radnih prava ali i smanjenja radne nedelje na 36 sati za šta želimo da se zalažemo u budućem periodu.

Tokom prethodnih mesec dana, fokusirali smo se na rad na terenu, gde smo, uz deljenje flajera na lokacijama širom naše zemlje, razgovarali kako sa kupcima tako i sa radnicama i radnicima u trgovini. Želeli smo da čujemo i njihovo mišljenje o samoj inicijativi, ali i iskustva vezana za narušavanje njihovih radnih prava. Nažalost, najčešće nepravilnosti koje smo identifikovali jesu prekarni rad preko agencija, rad bez ugovora na neodređeno,

a često se u ugovore unose i očekivanja poslodavaca koja su definisana mnogo konkretnije od prava radnika. Takođe, radni sati često prevazilaze ono što je ugovorom definisano i najčešće je to neplaćeno. Najveći problem predstavlja činjenica da danas radnici u trgovini, ali i u ostalim granama privrede, jesu ti koji se prilagođavaju poslodavcu, a ne obrnuto. Sve to je omogućio važeći antiradnički zakon o radu koji se u potpunosti prilagodio gazdama i vlasnicima krupnog kapitala, što stranog, što domaćeg. Dakle, ova akcija nam je izuzetno važna zbog komunikacije koju uspostavljamo sa radnicama, radnicima i sa sindikatima. Plan je da se u narednom periodu održi tema zabrane rada nedeljom u javnosti, organizovanjem tribina u mestima gde je to moguće, povremenom podelom flajera i razgovorom, organizo-

vanjem radnika/ca. Nabrojane aktivnosti i planovi su samo uvod u širu akciju, i javnu raspravu o radnim pravima uopšte, koju želimo da pokrenemo pre donošenja novog zakona o radu, za koji se najavljuje da će biti još nepovoljniji za radne ljude. Važno je da naša partija do tada udruži snage sa svim relevantnim činiocima (sindikati, udruženja radnika) kako bi se pomno pratilo donošenje novog zakona i svim raspoloživim demokratskim sredstvima izvršio pritisak na zakonodavce da se uzmu u obzir interesi radništva. Naše stavove u prilog interesima radnih ljudi ćemo u najkraćem mogućem periodu artikulirati kroz program i deklaraciju o radnim pravima, čiju izradu privodimo kraju.

- **Boris Telečki**, Poverenik GO SDU Subotica



# **STALNO ZAPOSLENJE ZA MEDICINSKO OSOBLJE U GERONTOLOŠKIM CENTRIMA!**

**LJUDI ISPRED PROFITA!**



# Stalno zaposlenje za medicinsko osoblje u gerontološkim centrima!

## Pritisak radnika i radnica, sindikata i Socijaldemokratske unije urodio je plodom!

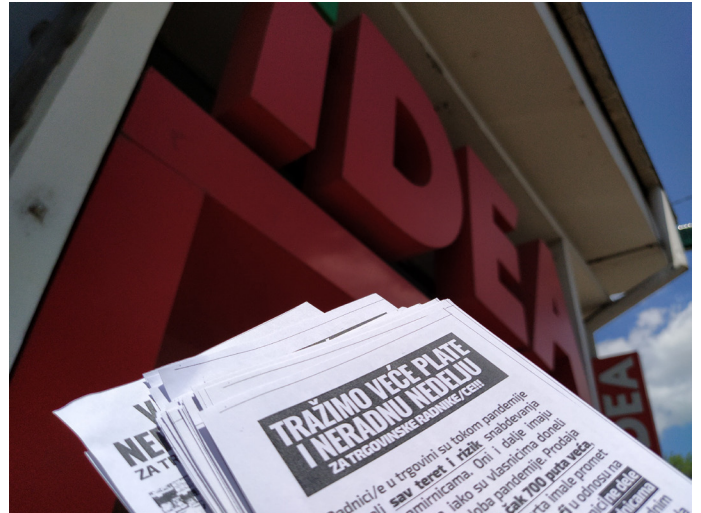
Na predlog Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Vlada Republike Srbije dala je 28.05.2020. godine saglasnost za prijem u stalni radni odnos 455 negovateljica i 127 zdravstvenih radnika u ustanovama socijalne zaštite, koji su tokom trajanja vanrednog stanja bili radno angažovani.

Ovo je samo jedna mala pobjeda radnog naroda, ali pokazuje da je neophodno da ne prestajemo sa borbom i da radimo zajedno, zanemarujući pokušaje razjedinjavanja radništva.

Pozdravljamo ovu odluku, ali ovo nije kraj. Ta praksa treba da se nastavi, pre svega kada su u pitanju i ostali zaposleni u gerontološkim centrima iz nemedicinskog sektora (spremačice, vešerke, radnici i radnice u kuhinji i drugi), na koje je pao veliki teret rizika i rada u vreme epidemije koronavirusa, a koji su izostavljeni iz ove odluke, kao i iz odluke o povećanju plate za 10%.

Istovremeno podsećamo da stalni radni odnos ne sme da bude ustupak poslodavaca i luksuz u domenu radnih odnosa. Mi ćemo se boriti za to da ugovor o radu na neodređeno vreme ponovo postane standardni oblik zapošljavanja, i da se agencijski rad i svi drugi nestandardni oblici zapošljavanja u potpunosti zabrane u osnovnoj delatnosti rada ustanova i preduzeća, kako javnih, tako i privatnih.

**Dostojanstven rad je pravo, a ne privilegija!**



### VOŽDOVAC

Članovi voždovačkog SDU su podelili više stotina letaka u sklopu akcije zagovaranja slobodnih nedelja i većih plata u trgovinama ispred supermarketa i u zgradama u više voždovačkih naselja. Održan je sastanak voždovačkog članstva na kojem je diskutovano o strategiji SDU na gradskom i opštinskom nivou.

### RUMA

Članovi SDU u Rumi su delili letke ispred marketa u okviru akcije Za slobodnu radnu nedelju i stupili u kontakt s radnicima kompanije Hutchinson koji su dobili otkaz i ponudili im pomoć i besplatno pravno zastupanje.

### ZEMUN

Opštinski odbor Zemun je započeo sa organizovanjem serije tematskih sastanaka na kojima će se razmatrati pojedinačni delovi budućeg strateškog dokumenta za politike SDU u našem gradu. Ovim sastancima će pored članova opštinske organizacije prisustvovati i stručnjaci iz određenih oblasti koji mogu doprineti diskusiji.

### SUBOTICA

Članovi SDU iz Subotice su delili letke u okviru akcije Za neradnu nedelju i učestvovali u akciji ZAKNG - deljenju paketa za socijalno ugrožene kategorije stanovništva.

### POŽAREVAC

Članovi i članice SDU iz Požarevca su ispred MAXI-ja imali drugu akciju protiv rada nedeljom i za veće plate u trgovini.

### ČUKARICA

Članstvo SDU sa Čukarice učestvovalo je u akciji deljenja letaka za slobodne nedelje i veće plate za radnice i radnike u trgovinama.

### NOVI SAD

Novosadski odbor nastavio je sa povezivanjem sa drugim odborima radi formiranja Pokrajinskog odbora. Odbor je takođe učestvovao u akciji deljenja letaka za slobodne nedelje i veće plate u trgovinama.

### PALILULA

Članstvo SDU sa Palilule je učestvovalo u radu na programskim dokumentima. Održan je sastanak članstva sa Palilule na kojem je raspravljano o strategiji na opštinskom nivou.

### NOVI BEOGRAD

OO Novi Beograd učestvovao je u akciji deljenja letaka za slobodne nedelje i veće plate u trgovinama. Odlučeno je da se novobeogradska izborna skupština odloži za početak jeseni, jer - epidemija nije završena, a zdravlje je ispred svega.



## GRADSKI ODBOR SDU BEOGRAD

Gradski odbor SDU Beograd je tokom juna započeo rad na strateškim dokumentima Odbora. Odbor je 30. juna održao onlajn sednicu na kome se diskutovalo o potencijalnim kandidatima i kandidatkinjama za buduće rukovodstvo stranke, kao i o primetnom rastu članstva partije.

## ODBOR ZA SOCIJALNA PITANJA

Odbor za socijalna pitanja je nastavio dalje promišljanje akcija za zabranu rada nedeljom. Takođe, Odbor radi na pisanju Deklaracije o radnim pravima koja će biti predložena Kongresu na usvajanje.



## ODBOR ZA MEĐUNARODNU SARADNJU

Odbor za međunarodnu saradnju je ispred Socijaldemokratske unije uputio pismo podrške Zeleno-ljevoj koaliciji povodom predstojećih parlamentarnih izbora u Hrvatskoj.

# Socijaldemokratska unija pruža punu podršku zeleno-levoj koaliciji na predstojećim parlamentarnim izborima u Hrvatskoj

Principi solidarnosti, jednakosti i slobode, internacionalizma i antifašizma srž su našeg političkog delovanja. Ove principe prepoznajemo i u delovanju zeleno-leve koalicije koju čine Radnička fronta, Možemo, Nova ljevica, Zagreb je naš, Orah, Za grad, a koja će učestvovati na predstojećim parlamentarnim izborima u Hrvatskoj.

Iako već tri decenije nismo deo istog državnog okvira, prepoznajemo da delimo iste probleme. Borba za radna i socijalna prava, dostupno i kvalitetno zdravstvo i školstvo, krov nad glavom, očuvanje prirodnih dobara, centralna su za napredak naših društava. Kriza izazvana epidemijom koronavirusa ovu borbu će učiniti još važnijom.

Članice i članovi zeleno-leve koalicije godinama unazad su se dokazali kao ljudi koji se aktivno bore za društvo solidarnosti u kojem su ljudi ispred profita i zato im pružamo punu podršku na izborima koji se održavaju 5.7.2020. godine.

**Socijaldemokratska unija**  
30.6.2020. godine

Odbor za međunarodnu saradnju vas poziva da podržite inicijativu evropske levice da se vakcine protiv Covid-19 učine javnim dobrom.

Parlamentarna grupa GUE/NGL koja okuplja partije levice u Evropskom parlamentu udružuje snage sa strankama levice i lokalnim organizacijama iz cele Evrope kako bi započela veliku kampanju mobilizacije za podršku slobodnom i univerzalnom pristupu vakcini protiv Covid-19.

Pod sloganom Right2Cure (Pravo na lek), inicijativa će podneti zahtev predsednici Evropske komisije Ursuli fon der Lajen (Ursula Von Der Leyen) da ispuni obećanje o univerzalnom pristupu i odustane od prava intelektualne svojine, čime bi buduća vakcina protiv Covid-19 postala javno dobro.

Patenti su glavna barijera za ostvarenje ovog cilja, jer omogućavaju velikim farmaceutskim korporacijama ekskluzivan pristup tržištu lekova koji su od životnog značaja, te mogućnost da određuju cene i stižu ogromne profite na račun pandemije i zdravlja ljudi.

**Ovu inicijativu možete podržati potpisivanjem peticije na sajtu: [www.right2cure.eu](http://www.right2cure.eu)**



**MOŽEMO!**

**NOVA LJEVICA**

**RF** RADNIČKA FRONTA

**ORAH**

**Zagreb je NAŠ!**

**ZA GRAD**





## RAD MEDIJSKE GRUPE

Ad hoc medijska grupa je u toku juna objavama pratila akcije deljenja flajera protiv rada nedeljom. Takođe, medijska grupa je objavila reakciju na inicijativu Donalda Trampa za definisanje [antifa pokreta](#) kao terorističke organizacije, što su podržali i domaći desničari, kao i [reakciju](#) na izjavu predsednika Aleksandra Vučića da će “deca će morati da nauče da rade ili u fabrikama ili u njivi”. Objavljena je podrška [protestu prosvetnih radnika i radnica](#) u osnovnoj školi “Ljudovit Štur” u Kisaču. Takođe je objavljen i odgovor sindikatima u kome se SDU zalaže za [nedvosmisleno podržavanje borbe radnika i radnica](#) u kome su sindikati pozvani da nam se u ovoj borbi pridruže. Pozvali smo na [protest](#) koji je organizovala i inicijativa [Pravo na vodu](#) čiji smo deo.

## ČLANOVI/ICE SDU U MEDIJIMA

Portal Mašina je [dodeljena plaketa Nezavisnog udruženja novinara Srbije](#) „za inovativan pristup istraživačkom novinarstvu i praćenju teme radničkih prava u Srbiji“. Nagradu je, u ime redakcije primio korednik Mašine Marko Miletić, predsednik OO SDU Zemun i član GO SDU. U Danasu su objavljeni članci naših članova [Aleksandra Krausa](#) i [Dragana Stojkovića](#). Naša članica [Ana Veselinović Lukša](#) dala je intervju za Neues Deutschland. Potpredsednik partije i predsednik Gradskog odbora Beograd [Ivan Velisavljević](#) gostovao je u emisiji Komonifikacija.



## RADAR LEVO

Radar levo je video-potkast o borbama i problemima levice i radništva u Srbiji i međunarodno. U ovomesečnoj epizodi govorilo se o [borbi protiv rada nedeljom](#), a jedna od gošći bila je i naša članica iz Zemuna Irena Pejić. U istoj epizodi se razgovaralo i sa Jugoslavom Ristićem, sindikalnim predstavnikom iz Kragujevca i Majom Maksimović, profesorkom Filozofskog Fakulteta. Pored toga, objavljen je i intervju sa Andrejem Grubačićem, profesorom antropologije, o [aktuelnoj pobuni naroda u Sjedinjenim Američkim Državama](#).



## ZDRUŽENA AKCIJA KROV NAD GLAVOM

Naše članice i članovi nastavljaju borbu za pravo na dom u okviru inicijative Zdržena akcija Krov nad glavom. Sa krajem epidemije nastavili su se pokušaji iseljenja i aktivisti i aktivistkinje su pomogli porodicama u Novom Sadu, Novom Pazovu i Beogradu da odbrane svoje domove.

Uz to, Zdržena akcija je nastavila da obilazi najugroženija naselja i pomogla hranom i higijenom sada već 2000 ljudi od početka epidemije. Organizacija sada radi i sa beskućnicama i beskućnicima na rešavanju njihovog stambenog pitanja.





---

## INFO STRANA

---

Sajt: [sdu.org.rs](http://sdu.org.rs)

Email: [info@sdu.org.rs](mailto:info@sdu.org.rs)

Gradski odbor Beograd: [beograd.sdu@gmail.com](mailto:beograd.sdu@gmail.com)

Ruma: [oosdu.ruma@gmail.com](mailto:oosdu.ruma@gmail.com)

Požarevac: [jelena.mladenovic1@gmail.com](mailto:jelena.mladenovic1@gmail.com)

Novi Beograd: [sinisajelovac@gmail.com](mailto:sinisajelovac@gmail.com)

Voždovac: [alnov75@yahoo.com](mailto:alnov75@yahoo.com)

Zemun: [marko@kontekstgalerija.org](mailto:marko@kontekstgalerija.org)

Palilula: [milos@cpe.org.rs](mailto:milos@cpe.org.rs)

Odbor za međunarodnu saradnju: [international.sdu@gmail.com](mailto:international.sdu@gmail.com)

Odbor za socijalna pitanja: [sdu.srbija@gmail.com](mailto:sdu.srbija@gmail.com)

[Javna grupa SDU](#)

[Grupa SDU Voždovac](#)

[Zatvorena grupa za BG članove/ice SDU](#)

[Zvanična stranica SDU](#)

[Stranica SDU Palilula](#)

[Stranica SDU Zemun](#)

[Stranica SDU Zrenjanin](#)

**Pridružite  
nam se u  
borbi za  
socijalno  
pravedno  
društvo!**

Popunite pristupnicu na našem sajtu:  
[www.sdu.org.rs/pristupnica](http://www.sdu.org.rs/pristupnica)

